

QÜESTIONARI PER AVALUAR L'ASSERTIVITAT

Adaptació del CABS de Michelson

6 a 9 anys

ESCALA DE CONDUCTA ASSERTIVA
PER A NENS I NENES DE 6 A 9 ANYS

Programa de Competència Social

1997

INSTRUCCIONS

Es recomana que aquest qüestionari, adaptat a l'edat indicada, no es lliuri als nens i nenes directament, sinó que sigui l'educador o l'educadora qui el llegeixi i anoti les respostes.

Cal tenir especial cura amb les entonacions de les frases, ja que si varia el to pot veure's modificada la intenció que persegueix cada ítem; per aquest motiu s'ha de tenir en compte si la resposta que es llegeix és agressiva, inhibida o assertiva. Per saber-ho, l'educador o l'educadora s'ha d'ajudar del full de puntuacions que hi ha al final d'aquesta escala on veurà el sentit de cada resposta.

En passar aquesta escala pot ser que els alumnes i les alumnes responguin en broma, o que responguin el que s'hauria de fer en aquestes circumstàncies, no el que ells fan normalment. L'educador o l'educadora haurà de tenir en compte aquests dos perills, per tal d'evitar-los curosament.

Michelson recomana que la mateixa escala es passi a una persona adulta que conegui bé l'alumne o l'alumna. Si és possible, és una bona pràctica per obtenir informació més fiable.

Nota per a l'educador/a:

Cada número descriu una situació i les lletres indiquen les possibles respostes del nen o de la nena. Si la resposta va en cursiva, és alguna cosa que el nen o la nena diu; si no hi va, indica alguna cosa que fa.

Per començar pots dir alguna cosa així: *ara jugarem a un joc que es diu el joc de la veritat. Has de pensar què diries o faries en cada situació que jo et vagi llegint. Et donaré tres respostes i n'has de triar una.*

1. Arribes amb els teus pares a casa d'uns amics i una senyora et diu: ets un nen (o una nena) molt maco (o maca).
 - a. *De veritat? Gràcies.*
 - b. *Em poso vermell o vermella i no contesto.*
 - c. *Sí, em sembla que sóc bastant maco (o maca).*

2. Un company de l'escola està fent un dibuix i et sembla molt bonic.
 - a. *No li dic res*
 - b. *El teu dibuix és molt bonic*
 - c. *Jo ho faig millor que tu*

3. Estàs construint amb els Lego un cotxe o una caseta que t'agrada molt i el teu germà (o un amic) et diu que t'està quedant malament.
 - a. *Ves-te'n ximple! No en saps gens.*
 - b. *Em poso trist i no li dic res.*
 - c. *Doncs a mi m'agrada.*

4. T'oblides de portar la llibreta a l'escola i un amic et diu que sembles ximple.
 - a. *Home, a tu, també se't deu haver oblidat alguna cosa alguna vegada.*
 - b. *El ximple ets tu!*
 - c. *Sí, de vegades sóc una mica ximple.*

5. Veus la teva amiga trista perquè el professor l'ha renyada.
 - a. *No li dic res.*
 - b. *Estàs trista: què et passa?*
 - c. *Fes-te fotre!*

6. Véns de jugar amb els teus amics i t'hi has barallat. La teva mare et diu: *sembles trist, et passa alguna cosa?*
 - a. *No, no em passa res.*
 - b. *Deixa'm estar i posa't en els teus assumptes.*
 - c. *Sí, m'he barallat amb els meus amics.*

-
7. Un amic et culpa d'haver-li trencat la seva joguina, però no has estat tu.
- Ets un mentider.*
 - Jo no he estat.*
 - Començo a plorar.
8. Mentre jugues amb les teves joguines, crides i parles molt fort. El teu pare et diu: *no cridis, estàs molestant.*
- D'acord, pare, parlaré més fluixet.*
 - Deixo de jugar, una mica avergonyit.
 - No em dona la gana de callar.*
9. Estàs fent cua a l'escola per entrar al lavabo, i un nen o una nena que arriba després, es posa davant teu.
- No li dic res.
 - Escolta, jo hi era abans; posa't al final de la cua.*
 - Ves-te'n d'aquí, tonto.*
10. Un company que celebra el seu aniversari convida tota la classe, menys a tu.
- Per què no m'has convidat?*
 - Ets dolent i tonto.*
 - M'entristeixo i no dic res.
11. Vols seure al gronxador, però hi ha altres nens i nenes que ja porten molta estona jugant i no baixen.
- Escolta tu, baixa d'aquí d'una vegada!*
 - Espero que baixin i si no ho fan, me'n vaig.
 - Per favor, em deixeu pujar una miqueta?
12. El teu germà o la teva germana et demana que li deixis la teva bicicleta nova, i tu no la hi vols deixar aquests primers dies.
- És molt nova: d'aquí uns quants dies te la deixaré.*
 - Li deixo, encara que en el fons, no vull.
 - No, no te la deixo, ves-te'n d'aquí.*

-
13. Els teus amics o les teves amigues estan jugant a un joc que t'agrada molt. Tens moltes ganes de jugar amb ells.
- a. Em quedo mirant i no dic res.
 - b. *Feu-me lloc que vinc a jugar!*
 - c. *M'agradaria jugar amb vosaltres, em deixeu jugar?*
14. En el pati de l'escola, un nen cau a terra i es dóna un cop molt fort.
- a. Me'n ric, del que li ha passat.
 - b. Espero que algú s'acosti a ajudar-lo, jo no m'atreveixo.
 - c. Hi vaig corrents i li pregunto: *t'has fet mal?*
15. Tot jugant al pati, et dones un cop a la cama i et fa molt de mal. El teu professor o la teva professora et pregunta: t'has fet mal?
- a. No li dic res.
 - b. *Deixa'm, sóc molt fort!*
 - c. *Sí, em fa molt de mal.*
16. Fas malbé un llibre i en donen la culpa al teu germà o a la teva germana.
- a. *He estat jo, ell/ella no en té la culpa.*
 - b. *Sí, l'ha fet malbé ell/ella.*
 - c. *Em sembla que no ha estat ell/ella.*
17. Estàs mirant la tele i la teva mare t'envia a fer un encàrrec a casa de la veïna.
- a. Hi vaig sense dir res.
 - b. *D'acord, però, hi puc anar quan acabin els dibuixos?*
 - c. *Ara no vull, vésh-hi tu!*
18. A l'escola, un professor que no coneixes t'atura i et diu: *hola!*
- a. Miro avall i no dic res.
 - b. *Què vols?*
 - c. *Hola! I vostè qui és?*

(Les preguntes 19 i 20 no tracten directament sobre l'assertivitat, sinó sobre els pensaments causal, alternatiu, conseqüencial, de mitjans-fi i de perspectiva.)

19. Imagina't que convides un amic de l'escola a jugar a casa teva. Quan arribes a casa, la teva mare o el teu pare et recorda que aquest mateix dia has d'anar al metge.

- a. Creus que hi ha un problema en això que et dic?
- b. Qui o quines persones el tenen?
- c. Quin és el problema?
- d. Quines coses pots fer per resoldre aquest problema?
- e. Què creus que passaria si...?

(Enumera les alternatives que hagi dit el nen o la nena, per tal que ara et digui les conseqüències.)

Vistes aquestes conseqüències, quina de les solucions tries? (Si no se li ha acudit cap solució, pots suggerir-li: no anar al metge; anar al metge sense avisar l'amic; trucar a l'amic i dir-li el que passa, etc.)

f. Ets capaç d'imaginar-te què pensarien els altres si els expliquessis el problema que tens?: què pensaria el teu amic, la teva mare, el teu pare, els altres nens i nenes de la classe.

20. Ara t'explicaré una història, en aquesta història hi falta alguna cosa i tu hauràs de pensar-la.

En Miquel acaba d'arribar a l'escola i està molt sol perquè no té amics. La història acaba amb en Miquel jugant amb molts amics.

Què ha passat des que en Miquel estava sense amics a l'escola fins que està jugant amb ells?

FULL DE RESPOSTES

(Escala de conducta assertiva per a nens i nenes de 6 a 9 anys)

Nom _____ Cognoms _____

Edat _____ Sexe _____ Curs _____ Data _____

Ítems de l'1 al 18

	a	b	c
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			

Ítem 19

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

Ítem 20

CLAU DE RESPOSTES

(Escala de conducta assertiva per a nens i nenes de 6 a 9 anys)

Taula per puntuar les respostes. Ítems de l'1 al 18

	a	b	c
1	0	-1	1
2	-1	0	1
3	1	-1	0
4	0	1	-1
5	-1	0	1
6	-1	1	0
7	1	0	-1
8	0	-1	1
9	-1	0	1
10	0	1	-1
11	1	-1	0
12	0	-1	1
13	-1	1	0
14	1	-1	0
15	-1	1	0
16	0	1	-1
17	-1	0	1
18	-1	1	0

Aquestes puntuacions signifiquen:

0 = assertivitat 1 = agressivitat -1 = inhibició

En fer la suma final, l'infant serà més assertiu com més a prop sigui del 0. Si la suma final és positiva, és agressiu. Si és negativa, és inhibit.

Per avaluar els ítems 19 i 20

Ítem 19, respostes a-b-c:

Es puntuen les respostes **a** i **c** amb un 1 (resposta correcta), o amb un 0 (resposta incorrecta). La resposta **b** condiona la puntuació de la **c**, però no puntua. Criteris per assignar els punts:

- A l'**a**: **SÍ** és 1 i **NO** és 0.
- A la **b**: la resposta és *jo i el meu amic*.
- A la **c**: la resposta correcta és *que el meu amic vindrà a jugar a l'hora que jo he d'anar al metge*.

Ítem 19, resposta d: solucions alternatives

Es puntua amb un punt cada alternativa que doni, fins a un màxim de 6 (encara que en doni més). L'únic criteri per acceptar les alternatives com a vàlides és que siguin adequades (possibles) per a la solució del problema, independentment de la seva originalitat o raresa. Les respostes no vàlides no resten punts.

Ítem 19, resposta e: pensament conseqüencial

Es puntua cada conseqüència que ofereixi el/la nen/a de l'1 al 3, segons el grau d'encert. Com que es puntua un màxim de 6 conseqüències, la suma total no passarà de 18.

Ítem 19, resposta f: pensament de perspectiva o empatia

A cada història es valora la identificació amb la persona i es puntua de l'1 al 3. Màxim 9.

Ítem 20: pensament de mitjans-fi

Es valora la millor resposta i es puntua de l'1 al 5, segons la validesa del mitjà proposat per arribar al fi.